

**Állampolgári ismeretek – Középszintű írásbeli érettségi projekttemák a 2024.
január 1-től bevezetésre kerülő vizsgakövetelmények szerint**

Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

projekttemák

középszint

1. Családtervezés, gyermekvállalás

Milyen demográfiai folyamatok figyelhetők meg Európában és Magyarországon az utóbbi fél évszázadban; mi magyarázza ezeket a tendenciákat? Milyen érvek szólnak a gyermekvállalás mellett, és milyen kérdések fogalmazódhatnak meg a családalapítással, a többgyermekes családmodellel kapcsolatban? Gyűjtsön véleményeket a sajtóból és készítsen interjúkat különböző korosztályokhoz tartozó emberekkel a gyermekvállalás kapcsán felmerülő kérdésekről, vagy szervezzen vitát, kerekasztalbeszélgetést a témával foglalkozó szakemberek bevonásával! Tárja fel a gyermekvállalás társadalmi jelentőségét, illetve mutassa be a személyes vonatkozásait!

2. A köztársasági elnök szerepe

Mutassa be a köztársasági elnök jogkörét, az egyes hatalmi ágakhoz való viszonyát és szerepét a magyar demokráciában! Hasonlítsa össze a magyar köztársasági elnök jogköreit az Egyesült Államok, Franciaország, Németország államfői hatalmával! Készítsen esettanulmányt az utóbbi harmincegy év valamely olyan ügyéről, amelyben a magyar államfő jelentős társadalmi visszhangot kiváltó esetben gyakorolta elnöki jogkörét (például: vétó, törvény normakontrollra küldése, kegyelmi ügyek, kitüntetések, kinevezések, képviseleti és külügyi jogkör stb.)!

3. A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei

Mutassa be a fogyasztóvédelem magyarországi intézményrendszerét és jogi kereteit! Mennyire vannak tisztában az emberek a fogyasztói jogaikkal? Készítsen ismeretterjesztő filmet vagy szervezzen előadásorozatot vagy írjon kérdőíves felmérésen alapuló tanulmányt az e-kereskedelemmel kapcsolatos tapasztalatokról! Melyek a főbb jellemzői, milyen előnyei és kockázatai lehetnek a hagyományos kereskedelmi formákhoz képest?

ÉRTÉKELÉS:

A projektmunka értékelése (max. 80 pont)

A projektmunkák értékelése a projekt folyamán összeállított portfólió, illetve a projekt produktuma alapján történik. A portfólió része a munkanapló, illetve minden olyan a készítés folyamatához kapcsolódó munkaanyag vagy dokumentum, amit a vizsgázó a projekttel kapcsolatban informatívnak tart és beválogat.

I. A projektkészítés folyamatának értékelése (max. 30 pont)

Szempont	Legmagasabb pontszám
a vizsgázó önálló témafeldolgozása a projektkészítésben	2
a konzultációkon részt vesz, felkészül: elemzéseket, értékeléseket, összefoglalásokat készít	4
– munkanapló folyamatos vezetése,	2
– hipotézis vagy célkitűzés írásban való megfogalmazása, témaválasztás indoklása,	2
– a munka ütemezésére vonatkozó tervezet készítése, a határidők betartása,	3
– információk kezelése, problémafelismerés, problémamegoldás képessége,	3
– portfóliójában bemutatta a készítés folyamatához kapcsolódó anyagokat, jegyzeteket, részfejezeteket, a dolgozat készítése közben keletkezett egyéb produktumokat.	4
– nyelvi kultúra, kommunikáció, értő olvasás, szövegalkotás,	2
– a konzulenssel és más érintett személyekkel való jó együttműködés,	2
– a szakirodalom megértése, értő feldolgozása,	3
– a munkanapló, a tervezet tartalma logikusan felépített, nem tartalmaz súlyos nyelvtani, nyelvhelyességi vagy helyesírási hibákat.	3

II. Az elkészült projekt tartalmának az értékelése (max. 50 pont)

a) Írásos projekt alapú dolgozat értékelése

Szempontok		Legmagasabb pontszám
A dolgozat eredetisége*	A vizsgázó a dolgozatot önállóan készítette el, a szöveget maga fogalmazta. Az idézeteket és forrásait, illetve a szakirodalmi hivatkozásokat pontosan feltüntette.	3
A feladat megértése *	A dolgozat a megadott témáról szól.	2
Formai, terjedelmi, szerkesztettségi és nyelvi követelmények	– A dolgozat terjedelme megfelel az előírásoknak.	2
	– A dolgozat formája rendezett, áttekinthető, esztétikus; táblázatai, ábrái érthetőek, címmel ellátottak.	2
	– A dolgozat szerkezete logikus, áttekinthető.	2
	– A szöveg alcímekkel ellátott részekre, valamint bekezdésekre tagolt.	2
	– A dolgozat helyesen megszerkesztett mondatokból áll, amelyek összefüggő szöveget alkotnak.	2
	– Nyelvhelyesség, helyesírás.	2
Az információk gyűjtése, kezelése	– A téma szempontjából releváns információk összegyűjtése, és a célnak megfelelő alkalmazása	3
	– A projektmunka tartalmaz önálló, kutatási jellegű tevékenységet (adatgyűjtés, interjú, kérdőíves felmérés stb.).	2
	– Az elkészített bibliográfia tükrözi a választott projekttemával kapcsolatos elméleti ismereteket.	2
Szakmai fogalmak használata	A dolgozat tartalmazza és a vizsgázó helyesen használja a téma szempontjából releváns fogalmakat, kifejezéseket.	4
Lényegi elemek, logikai kapcsolatok felismerése	A vizsgázó azonosítja, és a dolgozatában megjeleníti a téma szempontjából leglényegesebb tényeket, jelenségeket, folyamatokat, problémákat, véleményeket, illetve felismeri ezek logikai kapcsolatait, összefüggéseit.	12
Érvelés, véleményalkotás, mérlegelő gondolkodás	– A vizsgázó a vitatott jelenségek esetében azonosítja az álláspontokat és érveket; mérlegeli a különböző véleményeket, ellentmondásokat, problémákat.	3
	– A dolgozatban megjelenik a vizsgázó véleménye, amelyet tényeken alapuló érveléssel támaszt alá	3
Hipotézis vagy cél megfogalmazása és értékelése	A vizsgázó a dolgozat elején hipotézist állít, vagy megfogalmazza a dolgozat célját, azokat a kérdéseket, amelyekre választ keres. A dolgozat tartalmazza a kutatási cél vagy a hipotézis megvalósulásának értékelését.	4
Összesen		50

b) A filmes alapú projekt értékelése

A projekthez mellékelt írásos anyag értékelése (max. 10 pont)

Szempontok		Legmagasabb pontszám
A célok és a módszerek meghatározása	Az írásos anyagban a vizsgázó megjelöli a film célját, illetve az ennek elérését szolgáló módszereket és eszközöket, indokolja döntéseit.	2
A projektmunka elméleti megalapozása	A célmeghatározás, illetve a csatolt bibliográfia tükrözi a projekt megvalósításához szükséges elméleti ismereteket.	2
Értékelés, reflexió	– A vizsgázó értékeli a cél megvalósulását, a projekt megvalósulásának folyamatát, illetve az elkészült projektmunkát.	2
	– A vizsgázó összefoglalóan értékeli a projektmunka tárgyát képező témát, jelenséget	2
Terjedelmi, szerkesztettségi és nyelvi követelmények	A szöveg megfelelő terjedelmű, tagolt, logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott; nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2
Összesen		10

A film értékelése

	Szempontok	Legmagasabb pontszám
A film eredetisége *	Az elkészült film a vizsgázó saját szellemi alkotása. Az esetleges technikai közreműködők nevét, illetve a mástól átvett audiovizuális anyagrészek forrásait pontosan feltüntette.	2
A feladat megértése *	A film tartalma megfelel a választott témának	2
Önállóság a választott téma feldolgozásában	– A projektmunka önálló, kutatási jellegű tevékenységről tanúskodik (adatgyűjtés, interjú, kérdőíves felmérés stb.).	4
	– Az anyag alkalmas érzelmi hatások felkeltésére, megjelenik benne az eredetiség, az egyéni hang.	2
	– A filmben a választott témával kapcsolatban direkt vagy indirekt formában megjelenik a vizsgázó saját véleménye is.	2
A projekt készítésének szakmai megalapozottsága	– A kész műben tükröződnek a témához kapcsolódó elméleti és műfaji ismeretek.	4
	– A technikai megvalósítás (hang, kép) megfelelő, elősegíti a film megértését.	3
	– A film felépítése, dramaturgiája, tartalma alkalmas a néző figyelmének megragadására.	3
	– A vizsgázó megfelelően alkalmazta a médiaismereteket, a különböző technikai eszközök hatásmechanizmusát (képnyelv, hanghatások, technikai eszközök, vágás, montázstechnika).	4
A lényegi elemek és logikai kapcsolatok felismerése és közvetítése	– A projektmunka kiemeli és logikus összefüggéseikben mutatja be a téma lényegi elemeit.	8
	– A film a megadott témát több szempontból és többoldalúan mutatja be.	3
Nyelvi elemek	A film szövege szabatosan, pontosan megfogalmazott, stílusában a témához illő; nem tartalmaz súlyos nyelvi vagy nyelvhelyességi hibát.	3
Összesen		40

* Amennyiben *A film eredetisége*, vagy *A feladat megértése* szempontra 0 pont jár, az összes többi elem 0 ponttal értékelendő.

c) A szervezésen alapuló projekt értékelése

A projekthez mellékelt írásos anyag értékelése (max. 30 pont)

Szempontok		Legmagasabb pontszám
Önállóság a választott téma feldolgozásában	A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyag a vizsgázó saját munkája. A dolgozat alapján egyértelműen azonosítható, hogy a szervezés folyamatában mi a vizsgázó önálló produktuma, és mit végzett a többi résztvevő, társszervező.	2
A célok és a tevékenységek meghatározása	Az írásos anyagban a vizsgázó megjelöli a program célját, illetve az ennek elérését szolgáló tevékenységeket és eszközöket, meghatározza a feladatokat	3
A projektmunka elméleti megalapozása	– Az írásos anyag röviden összefoglalja a szervezett program témájához szükséges előzetes tudást, illetve azonosítja az egyes vitakérdéseket, álláspontokat.	6
	– Az elkészített bibliográfia tükrözi a választott projekttémával kapcsolatos elméleti ismereteket	2
Tervezés és lebonyolítás	– Az írásos anyag tartalmazza a rendezvény előkészítésével illetve a lebonyolításával kapcsolatos legfontosabb tényeket, eseményeket.	3
	– A vizsgázó számba vette a program szervezésének különböző feltételeit, illetve a felmerülő nehézségeket, ezekre megoldási terveket dolgozott ki.	2
Értékelés, reflexió	– A vizsgázó összegyűjtötte és értékelte a programmal kapcsolatos visszajelzéseket.	2
	– Értékelte a szervezett program megvalósulását, a projektben meghatározott célok elérését, illetve az általa végzett tevékenység hatékonyságát.	4
	– Összefoglalta a szervezett program tartalmi eredményeit.	3
Terjedelmi, szerkesztettségi és nyelvi követelmények	A szöveg megfelelő terjedelmű, tagolt, logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott; nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	3
Összesen		30

A szervezésen alapuló projekt értékelése (max. 20 pont)

A szervezés értékelése a projekthez mellékelt írásos anyagban fellelhető tények, illetve a portfólióban csatolt dokumentumok (meghívók, tudósítások, fényképek, jegyzetek stb.) alapján történik.

Szempontok		Legmagasabb pontszám
Önálló munkavégzés és kezdeményezőkézség	– A vizsgázó portfóliója gondosan összeállított, tükrözi a szervezőmunka sajátosságait.	2
	– A vizsgázó a szervezésre, lebonyolításra fordított időt dokumentálta, annak terjedelme az elvártnak megfelelő.	2
	– A vizsgázó egyéni motivációja megjelenik a lebonyolításban	2
Szervezőkézség, az információk komplex kezelése	– A rendezvény meghirdetésének felületei és formái alkalmasak voltak arra, hogy elérjék és motiválják a célközönséget. A hirdetések ötletesek, a figyelem felkeltésére alkalmasak.	2
	– A vizsgázónak sikerült a célközönséget mozgósítania, illetve a résztvevőket aktivizálnia.	2
	– A helyszínt és az időpontot a rendezvény igényeinek megfelelően választotta ki, a helyszínt és a feltételeket biztosította.	3
	– A vizsgázó a rendezvény irányítását kézben tartotta, biztosította, hogy a rendezvény céljai megvalósuljanak.	3
Problémamegoldó képesség	A vizsgázó a program előkészítésekor illetve a program lebonyolítása idején a váratlanul felmerült problémákat, helyzeteket megfelelően kezelte, a célok szem előtt tartásával megoldotta.	2
Együttműködés és konfliktuskezelés	A vizsgázó megfelelően reagált a segítők és résztvevők észrevételeire, ötleteire, panaszaira.	2
Összesen		20

Aszód, 2023. 12. 01.